

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 27-го Мая. — 1847 — Wilno. WTOREK, 27-go Maja.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 21-го Мая.

Высочайшего Грамотою, 21-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Александра Невскаго, Начальникъ Округовъ пахатныхъ солдатъ Новгородской, Витебской и Могилевской Губерній, Генераль-Лейтенантъ фонъ Фрикенъ.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Комитету, учрежденному въ 18-й день Августа 1814 года, Предсѣдателемъ сего Комитета Всемилостивѣйше повелѣно быть Члену онаго, Генераль-Адъютанту, Генералу отъ Пѣхоты Ушакову 1-му.

— Высочайшими Указами, данными Придворной Канцелярїи 30-го Апрѣля, Всеми оживѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Величеству Государынѣ Императрицѣ, дѣвцы: Княжна Вѣра Трубецкая, Александра Мердеръ, Марія Ковалькова и Графиня Ольга Армфельдъ.

Въ Петербургскихъ Губернскихъ Ведомостяхъ напечатано циркулярное предписаніе Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ; на имя начальниковъ губерній, слѣдующаго содержанія: „Министерству Внутреннихъ Дѣлъ и Финансовъ сдѣлалось извѣстнымъ, что по многимъ городамъ находятся въ значительномъ обращеніи обрѣзные и травленные червонцы, а также истертая серебряная мелкая монета стараго и новаго чекана, и что сбытъ этихъ денегъ составляетъ особаго рода промыселъ, поддерживаемый преимущественно мѣшанинми, которые, принимая истертую мелочь, по неудобству обращенія ея въ народъ, за что хотятъ, извлекаютъ оттого выгоды, а бѣдный классъ людей терпитъ стѣсненіе и потерю.

„Въ слѣдствіе сего, по соглашенію съ Г. Министромъ Финансовъ, прошу сдѣлать завѣщающее распоряженіе, чрезъ опубликованіе въ губернскихъ ведомостяхъ, о немедленномъ прекращеніи обращенія истертой серебряной и неполновѣсной золотой монеты, съ предоставленіемъ всякому, у кого имѣется такая монета, представить ее въ находящееся въ губернскомъ городѣ Уездное Казначейство для промѣна; мѣшала же, какъ главныхъ виновниковъ укорененія въ народномъ обращеніи негодной монеты, обязать подписками, чтобы они всю находящуюся у нихъ на лицо истертую и неполновѣсную монету, также представили въ Уездное Казначейство для промѣна, въ непродолжительный срокъ, и чтобы на будущее время, ни въ какомъ случаѣ таковой монеты не принимали и сами въ об-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 21-go Maja.

Przez Najwyższy Dyplomata, 21-go Kwietnja, Najłaskawiej mianowany został Kawalerem Orderu Św. Alexandra Newskiego, Naczelnik Okręgów żołnierzy-rolników gubernii: Nowgorodzkiej, Witebskiej i Mohylewskiej, Jenerał-Porucznik von Fricken.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, wydany do Komitetu, ustanowionego w dniu 18 Sierpnia 1814 roku, Prezesem tegoż Komitetu Najłaskawiej rozkazano być Członkowi jego, Jenerał-Adjutantowi, Jenerałowi Piechoty Uszakowowi 1.

— Przez Najwyższe Ukazy, do Kapituły Dworu w dniu 30 Kwietnia wydane, Najłaskawiej mianowane zostały Frejlinami Jej Cesarskiej Mości: Xiężniczka Wiara Trubecka, Panna Alexandra Merder, Panna Marya Kowalkowa, i Hrabianka Olga Armfeld.

W Gazecie Gubernialnej Petersburgskiej umieszczono okólnik P. Ministra Spraw Wewnętrznych, wydany do Naczelników gubernii, następującego brzmienia: „Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Skarbu, że po wielu miastach krążą w znacznej ilości obrzynane i starte dukaty, jako też zużyta srebrna drobna moneta stara i nowego stępla, i że zbywanie takowych pieniędzy stanowi szczególny rodzaj przemysłu, mianowicie między wexlarzami, którzy przyjmując zużyta zdawkową monetę, z powodu utrudnionego jej krążenia w kraju, po lada najniższej cenie, ciągną ztąd potem zyski, a uboga klasa ludzi doświadcza zamitrżenia i straty.

„W skutek tego, po uprzednim porozumieniu się z P. Ministrem Skarbu, proszę wydać stosowne rozporządzenia, przez ogłoszenie w gubernialnych gazetach, o niezwłocznym wywołaniu z obiegu zużytej srebrnej i nieważnej złotej monety, pozwalając każdemu, u kogo się takowa moneta znajduje, składać ją w Powiatowym Podskarbstwie miasta gubernialnego dla wymiany; wexlarzy zaś, jako głównych sprawców zakorzenienia w kraju obiegu zużytej monety, zobowiązać, drogą własnoręcznych podpisów, aby wszelką znajdującą się u nich startą i nieważną monetę, złożyli również w najkrótszym czasie w Powiatowym Podskarbstwie dla wymiany, oraz, aby na przyszłość, w żadnym razie takowej monety nie brali i sami w obieg onej nie puszczaali, pod karą, w przeciwnym zdarzeniu, oddania pod sąd; dozór zaś nad ścisłym wyko-

ращение не выпускали, под опасением, в противном случае, предания суду; наблюдение же за точным исполнением всего этого, возложить на местные полицейские и общественные учреждения.

„Къ сему считаютъ долгомъ присовокупить, что истертой монетою должно почитать ту, на которой знаки совсѣмъ изгладились съ обѣихъ сторонъ, или съ одной вовсе, а съ другой съ малыми остатками изображения штемпеля, и что если признаете нужнымъ открыть промѣнъ истертой монеты и по уѣзднымъ городамъ, то отъ васъ будетъ зависетьъ войти объ этомъ въ сношеніе съ мѣстною Казенною Палатою, такъ какъ, по отъѣзду Г. Министра Финансовъ, Палаты имѣютъ на то надлежащее разрѣшеніе.

Варшава, 29 Мая.

15-го (27) Мая с. г., въ 12¼ часовъ по полудни, на желѣзной дорогѣ, между станціями Горжковице и Радомскъ, на гати, при деревнѣ Клѣтнѣ, въ первый утренній поѣздъ, слѣдовавшій изъ Варшавы въ Ченстоховъ, произошло печальное приключеніе: 5 экипажей и 4 вагона, составлявшіе поѣздъ соскочили съ рельсовъ, оторвались отъ паровоза и изломались. Изъ числа 60 лицъ ѣхавшихъ, пять человекъ лишились жизни, а именно: Брудзицкій винокуръ Осинскій, Радомскій торговецъ Левекъ Давидсонъ, кондукторъ Червинскій, и неизвѣстные по имени: ремесленникъ изъ Ченстохова и экономъ изъ Шедковского округа; четыре тяжело ранены, а восемь легко, коимъ тотчасъ доставлено медицинское пособіе въ Радомскѣ. Остальные лица отправились въ дальнѣйшій путь въ экипажахъ, доставленныхъ изъ ближайшей станціи. Причина сего приключенія донынѣ неизвѣстна. Начальство, съ назначенными для сего чиновниками желѣзной дороги, предприняло на мѣстѣ соответственное изслѣдованіе причинъ сего несчастія. Желѣзная дорога состоитъ въ совершенно хорошемъ состояніи и обыкновенный ходъ поѣздовъ совершается безъ всякой перемѣны.

— Визитаторъ Учебныхъ Заведеній, Членъ Воспитательнаго Совѣта и свѣтскій Членъ Римско-Католической Духовной Академіи, Статскій Совѣтникъ и Кавалеръ Орденовъ: Св. Станислава 2-й степени, Св. Владимира 4-й степени и Св. Анны 3-й степени, Антоній Глебовичъ, вчера ночью внезапно скончался на 46 году отъ роду.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 16 Мая.

Совѣщанія палаты депутатовъ. Засѣданіе 14 Мая. Въ это засѣданіе на очереди состояли предсказанные Г. Одиллономъ-Барро вопросы министрамъ относительно происшедшей перемѣны министровъ. — Предметъ этотъ привлекъ толпы любопытной публики, и самые депутаты собрались въ большемъ количествѣ. Г. Одиллонъ-Барро взошедши на кафедру, сначала объявилъ, что „когда въ министерствѣ происходитъ перемѣна, относящаяся хотя сколько-нибудь къ политикѣ, палата имѣетъ право требовать точныхъ свѣдѣній о такой перемѣнѣ; и потому онъ желаетъ знать произошли ли эта перемѣна только отъ разногласія мнѣній, или предвѣщаетъ перемѣну системы правленія?“ — „Важный фактъ—извѣстенъ всѣмъ,—продолжалъ ораторъ,—не согласіе обнаружилось въ самомъ большинствѣ. Часть этого большинства приняла за истину неоднократныя обѣщанія прогресса, и потребовала ихъ исполненія. Сперва старались преодолѣть ея навязчивость; но теперь невольно представляется вопросъ, не почувствовали ли необходимости, дать этимъ прогрессивнымъ консерватистамъ представителей въ кабинетъ?“ — Ораторъ отвѣтилъ на это возраженіемъ, при чемъ опровергъ также мнѣніе, будто бы настоящая перемѣна кабинета произошла вслѣдствіе предложеннаго вопроса о мѣрахъ снабженія страны продовольствиемъ, а также состоянія финансовъ, и сообразилъ за симъ болѣе важный, по его мнѣнію, вопросъ, не произошла ли эта перемѣна отъ несогласія членовъ кабинета. „Великій Хранитель печати,—слова оратора,—оспаривалъ права, которыя присвоилъ себѣ министръ публичныхъ работъ; но и это не могло подать повода къ увольненію трехъ министровъ. Переговоры о чрезвычайныхъ кредитахъ ознаменованы

наніемъ tego wszystkiego, поручить местowymъ владамъ policyjnymъ i gminnymъ.

„Poczytnę też za obowiązekъ dodać, że za zużyтą monetę należy uważać tę, na której znaki są z obu stronъ zupełnie zatarte, lub z jednej strony zupełnie a z drugiej z małemi resztami stępla, i że jeśli uznacie за rzeczъ pożyteczną otworzyć wymianę zużytej monety i w miastachъ powiatowychъ, tedy od was залеżeć będzie porozumieć się w tymъ względzie z miejscową Izбą Skarbową, gdyż, w skutekъ odezwy P. Ministra Skarbu, Izby mają ku temu stosowne zalecenie.“

Warszawa, 29 maja.

Дня 15 (27) Мая б. р. о godzinie 12¼ з полудня, на kolei żelaznejъ pomiędzy stacyami Gorzkowice a Radomsk, na grobli pod wsią Kletnią, w pociągu piérwszymъ rannymъ z Warszawy do Częstochowy idącymъ, zdarzył się smutny wypadekъ przezъ wyskoczenie z kolei i oderwanie się od parochodu 5-ciu osobowychъ pojazdówъ i 4-eh wagonówъ, pociągъ składających, które przewrócone i połamane zostały. Z liczby około 60-ciu osóbъ jadącychъ, pięć utraciło życie, jako to: Osinński, gorzelany z Brudzie; Lewekъ Dawidson, handlujący z Radomska; Czerwiński konduktor, i niewiadomi z nazwiska: rzemieślnikъ z Częstochowy i ekonomъ z okręgu Szadkowskiego; ciężko rannychъ jest osóbъ 4, lekko 8 którymъ natychmiastъ pomoc lekarska w Radomsku udzieloną została. Inne osoby, w sprowadzonychъ z najbliższej stacyi pojazdachъ, w dalszą udaly się podróż. Przyczyny wypadku tego dotądъ nie są wiadome. Władze sądowe z przybranemi urzędnikami drogi żelaznej, rozpoczęły на miejscu stosowne śledztwo. Droga żelazna w zupełnie dobrymъ jest stanie i biegъ zwyczajny pociągówъ żadnej nie doznaje zmiany.

— Antoni Hlebowicz, Radzca Stanu, Wizytatorъ szkół, Członekъ Rady Wychowania i Członekъ świecki Zwierzchności Akademii Dachownejъ Rzymско-Katolickiej, Kawalerъ orderówъ: Św. Stanisława 2-jej klasy, Św. Włodzimierza 4-jej klasy i Św. Anny 3-jej klasy, zmarłъ nagle wczorajszejъ nocy, przeżywszy latъ 46.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Франція.

Парижъ, 16 мая.

Обряды Избы Депутатовъ. Посѣденіе д. 14 мая. На посѣденіи тѣмъ, з порядку дневнаго, выпадали заповѣданные przezъ P. Odillona-Barrotъ interpellacje Ministrówъ, względemъ зашлѣй zmiany gabinetu. Przedmiotъ tenъ ściagnąłъ tłumy ciekawej publiczności, i samіѣ Депутowani, w większejъ liczbie niżъ за zwyczajъ przybyli. P. Odillon-Barrotъ wszedłъ namównicę, i oświadczyłъ naprzódъ: iż, „skoro zachodzi zmiana w ministerstwie, mająca jakiegokolwiekъ związekъ z polityką, Izba ma prawo żądać dokładnychъ wiadomości w tymъ względzie; pragnąłъ wiedzieć, azali obecna zmiana gabinetu wypłynęła tylko z niezgodności osóbъ, albo teżъ zapowiada zmianę w systemacie rządu?“ — „Ważny фактъ wiadomy jestъ wszystkimъ—rzekłъ далѣй—rozdwojenie wynikło w Іonie samejże większości. Jedna jejъ częśćъ wzięła за правдę tylokrotne obietnice postępu i upominała się о ichъ dopełnienie. Zrazu chcieli pokonać jejъ natarczywość, ale właśnie zachodzi pytanie, azali nie uznano nakoniecъ potrzeby otworzyć wstępną do gabinetu tymъ takъ zwanymъ Konserwatystemъ-progressyjnymъ?“ Мова odpowiada samъ на то w sposóbъ przeczący, zbija również mniemanie, jakoby obecna zmiana gabinetu wynikła z kwestyi о środkachъ zaopatrzenia kraju w żywnośćъ lub z przesilenia stanu finansówъ, i roztrząsa następnie, ważniejsze, podługъ niego, pytanie, azali та zmiana, nie jestъ skutkiemъ niezgodności członkówъ gabinetu. „Wielki Prezesъ—słowa są mówcy—żądałъ zwrotu prawъ sobie należnychъ, które Ministerъ robótъ publicznychъ przywłaszczył; to wszakże nie mogło być причыną usunięcia ażъ trzechъ Ministrówъ. Rozprawy о nadzwyczajnychъ kredytachъ oznaczone zostały osobliwszymъ wypadkiem. Izba dowiedziała się, że Generalny Gubernatorъ Algieryi, bezъ względu на zobowiązanie się rządu, przedsięwziąłъ wyprawę do Kabylii. Rzeczъ та nie może być uważana за mało znaczącą. Rządъ

особеннымъ случаемъ. Палата слышала, что алжирскій генералъ-губернаторъ, не смотря на принятое правительствомъ обязательство, предпринялъ походъ въ Кабилию. Дѣло это не можетъ быть названо мало-важнымъ. Правительство показало себя бессильнымъ, не имѣющимъ ни авторитета, ни энергии; это нѣсколько объясняетъ удаленіе военнаго министра, но все таки удаленіе двухъ другихъ министровъ, преимущественно министра финансовъ, остается необъяснимымъ. Въ то время, когда палата видитъ возрастающій дефицитъ, когда ей нужно было успокоеніе, когда, по крайней мѣрѣ, следовало бы объяснить дѣло, вдругъ передача портфеля финансовъ въ другія руки, производить глубокое впечатлѣніе. Обстоятельства, сопровождавшія увольненіе министра финансовъ, придали этому случаю еще большее значеніе. Какъ могло случиться то, что министра финансовъ увольняютъ въ ту самую минуту, когда оказывается дефицитъ? Или этотъ министръ растратилъ деньги? Или онъ слишкомъ энергично защищалъ казну? Палата должны быть объяснены все эти пункты.

Отвѣчая на это Г. Гизо, объявилъ сперва, что при переѣздѣ кабинета вовсе не было и рѣчи объ измѣненіи его политики, которая по этому останется на прежнихъ началахъ. „Если бы я, — продолжалъ ораторъ, — будучи членомъ министерства, увидѣлъ, что не могу доставить политикѣ поддержки, какой отъ меня ожидаютъ, и не хотѣлъ бы болѣе участвовать въ дѣлахъ его. (Г. Лакавъ-Лапланъ проситъ позволенія говорить). Если при такихъ обстоятельствахъ, Г. Лакавъ-Лапланъ не подалъ добровольно просьбы объ отставкѣ, то, конечно, причиною тому была мысль, что добровольное удаленіе изъ кабинета могло быть почтено чѣмъ нибудь въ родѣ уступки, что упреки, выставленные противъ этого министра, были бы тогда основательны, и что онъ не могъ бы уже протестовать противъ нихъ съ тою силою, съ какою можетъ дѣлать это теперь. Значитъ, поступокъ Г. Лакавъ-Лаплана, невольнаго изъ кабинета добровольно, можетъ почитаться поступкомъ не только вполне справедливымъ, но и достойнымъ; этому примѣру мы видимъ въ 1837 году, когда Г. Дюпателъ лишилъ министерство финансовъ.“ Продолжая далѣе рѣчь свою, Г. Гизо сказалъ между прочимъ: „Партія консервативовъ побуждала до сихъ поръ рѣшительнымъ сопротивленіемъ оппозиціонной сторонѣ и тѣснымъ союзомъ съ кабинетомъ; на этомъ а не на другомъ началъ основываются дальнѣйшія ея успѣхи. Между большинствомъ стараются породить несогласіе (шумъ на лѣвой сторонѣ). Тѣ, которыми вызвано настоящее преніе, имѣли въ виду эту цѣль и надѣются достигнуть ее (новый ропотъ на лѣвой сторонѣ). И потому наши старанія должны клониться къ отвращенію такого несогласія. Большинство должно помнить, чего оно хочетъ: оно хочетъ поддерживать основаніе охранительной политики, не смотря на все препятствія и случайности. Оно никогда не должно упускать изъ вида этой цѣли, и если тогда неожиданно случится что нибудь особенное, то большинство и министерство всегда съ побѣдою выйдутъ изъ этихъ особенныхъ случаевъ. (На счетъ увольнения военнаго и морскаго министровъ, Г. Гизо не представилъ палатѣ никакихъ дальнѣйшихъ объясненій).

Послѣ Г. Гизо произнесъ рѣчь Г. Лакавъ-Лапланъ, и объявилъ, что просьбы объ отставкѣ не подалъ онъ добровольно потому, что не судилъ о своихъ отношеніяхъ такъ, какъ судили о нихъ другіе министры, то есть, не думалъ, чтобы присутствіе его въ кабинетѣ было неудобно для государства и было причиною обезсилія самаго же министерства; что онъ не могъ допустить того, чтобы думали, что взводимыя на него обвиненія — основательны, и не хотѣлъ породить предположенія, будто бы онъ отчаивается въ будущности. Такое предположеніе непременно родилось бы, если бы онъ добровольно вышелъ въ отставку. Нынѣ отвѣтственность за этотъ шагъ падаетъ не на него, а на другихъ министровъ; онъ же съ своей стороны желаетъ только того, чтобы его увольненіе уврачевало болѣзнь, которою теперь страдаетъ государство; обѣщаетъ, что онъ употребитъ все силы для достиженія этой цѣли, и наконецъ торжественно объявляетъ, что не смотря на все прошедшее, онъ никогда не перестанетъ быть приверженцемъ охранительной партіи, и убѣждаетъ партію консервативовъ хранить единодушіе.“ Этотъ умѣренный отвѣтъ удаленнаго министра, жестоко обманувъ ожиданія оппозиціи, полагавшей, что рѣчь бывшаго министра финансовъ, неполноценная ожесточенія противъ остальныхъ членовъ кабинета, откроетъ

оказалъ się bezsilnym, nie mającym ani powagi, ani energii. Tłumaczy to niejako usunięcie Ministra wojny, zawsze jednak oddalenie dwóch innych, mianowicie Ministra skarbu, zostaje zawiązaną. W chwili, gdy Izba widzi wzrastający deficyt, gdy potrzebowałaby właśnie uspokojenia, a przynajmniej objaśnienia w tym względzie, zmiana Ministra skarbu ma swoje głębokie znaczenie. Okoliczności towarzyszące jego wystąpieniu z gabinetu, czynią ten wypadek jeszcze ważniejszym. Ząd pochodzi, że Minister skarbu usunięty zostaje właśnie naówczas, gdy się okazuje deficyt? Czy więc roztrwonit pieniądze? Czy nadto energicznie bronił skarbu? Izba we wszystkich tych punktach, powinna być objaśnioną dokładnie.

Odpowiadając na to P. Guizot, oświadczył naprzód, że przy obecnej zmianie gabinetu, nie było bynajmniej mowy o zmianie jego polityki, która przeto pozostaje zawsze tą samą co przedtem. „Gdybym był członkiem ministerstwa, — rzekł dalej — a nie mógł polityce jego udzielić tej podpory, jakiejby po mnie żądano, nie chciałbym brać w niem dłużej udziału. (P. Lacave-Laplagne prosi o głos). Jeśli w podobnych okolicznościach, P. Lacave-Laplagne nie podał dobrowolnie swojej dymissji, pochodziło ząd, iż sądził, że krok ten mógłby być wzięty za pewny rodzaj przyznania, że czynione przeciw niemu zarzuty były prawdziwe, i że nie mógłby przeto protestować przeciw nim z taką siłą, jak to może uczynić teraz. Że więc P. Lacave-Laplagne nie wyszedł z gabinetu dobrowolnie, postąpił w tym względzie nie tylko całkiem sprawiedliwie, ale też zarazem i godnie; a jako przykład tego, można przytoczyć wypadek z roku 1837, gdy P. Duchatel usunięty został z ministerstwa finansów.“ W dalszym ciągu mowy swojej, P. Guizot rzekł między innemi: „Stronnictwo konserwacyjne zwyciężyło dotąd przez silne stawienie oporu przeciw opozycji, przez ścisłe połączenie się z gabinetem; na tejże a nie innej drodze, leży jego dalsza pomyślność. Usiłowano wzniecić rozdwojenie w większości, (szmer w Stronie Lewej). Ci, którzy wywołali obecne rozprawy, mieli to głównie na celu, i spodziewali się go przez nie osiągnąć. (Nowe szemrania w Stronie Lewej). Usiłowaniem przeto naszym być powinno, aby temu rozdwojeniu zapobiedz. Większość powinna pamiętać czego pragnie: pragnie ona utrzymania zasad polityki zachowawczej, pomimo wszelkich przeszkód i wypadków. Cel ten powinien zawsze stać jej przed oczyma, a wówczas, cokolwiekby się niespodziewanego zdarzyło, większość i ministerstwo wyjdą zawsze zwyciężko z tej próby.“ (Względem uwolnienia Ministrów: wojny i marynarki, P. Guizot nie dał Izbie żadnych dalszych objaśnień).

Po P. Guizot zabrał głos P. Lacave-Laplagne i oświadczył, że dobrowolnie do dymissji nie podał się dla tego, iż o położeniu i stosunkach swoich nie trzymał tak, jak inni Ministrowie, to jest nie sądził, aby obecność jego w gabinecie była niedogodnością dla kraju, przyczyną osłabienia samegoż ministerstwa; iż nie mógł zezwolić na to, aby sądzono, że czynione przeciw niemu zarzuty były prawdziwe, i nie chciał aby umiemo, że o przyszłości rozpacza. Takowe zaś przypuszczenia, zdaniem jego, musiałyby powstać koniecznie, skoro by sam dobrowolnie wyszedł z gabinetu. Teraz odpowiedzialność tego kroku spada nie na niego, ale na innych Ministrów; on zaś ze swojej strony życzy tylko, ażeby usunięcie jego, przyczyniło się do uleczenia tego złego, które kraj obecnie dotyka; obiecuje, iż wszystkie siły swoje gotów jest zwrócić ku osiągnięciu tego celu; i nakoniec oświadcza uroczyście, iż pomimo tego co się stało, nie przestaje nigdy być stronnikiem polityki zachowawczej, i napomina utrzymując ją stronnictwo aby w zgodzie i jedności wytrwało. Ta umiarkowana odpowiedź usuniętego Ministra, zawiadła strasznie nadzieje opozycji, spodziewającej się, iż był Minister skarbu, w zajętrzeniu swém przeciw reszcie gabinetu, ważne jej tajemnice odkryje. P. Odillon-Barrot zamknął nakoniec wszczęte przez siebie rozprawy tem oświadczeniem, iż był przygotowany na podobne objaśnienia, i że gabinet,

ей-важныя тайны. Г. Одиллонъ-Барро заключилъ наконецъ возбужденныя имъ пренія тѣмъ объявленіемъ, что онъ былъ приготовленъ къ такимъ объясненіямъ, и что кабинетъ, желая, подобно древнимъ Грекамъ во время бури, бросить въ разъяренное море умилостивительную жертву, выбралъ перваго, кто пошелъ ему подъ руку.

— Увѣряютъ, что Г. Лакавъ-Лаплагъ ни подъ какимъ видомъ не хотѣлъ согласиться оставить своей должности въ случаѣ только частнаго измѣненія кабинета, и что всѣ усилія—Гг. Гизо и Дюшателя—склонить его къ этому, были тщетны. Но какъ дальнѣйшее пребываніе его въ должности, при непризнанномъ къ нему расположеніи большей части палаты казалось невозможнымъ, то и надлежало наконецъ приступить къ неприятой мѣрѣ удаленія его отъ службы противъ его желанія, что видно изъ самаго содержанія его рѣчи.— Три нововзбранные члена кабинета суть перы Франціи; слѣд. теперь съ президентомъ, маршаломъ Сультомъ, будутъ засѣдать въ кабинетѣ четыре пера. Изъ новыхъ министровъ только герцогъ Монтебелло (сынъ маршала Ланна) имѣлъ уже однажды портфель, но только на короткое время, имянно съ 1-го Апрѣля по 12-е Мая 1839, когда онъ находился въ главѣ кабинета, составленнаго на время послѣдннзверженія министерства Моле. Генералъ-лейтенантъ Трезель получилъ этотъ чинъ въ Ноябрь 1837, прослуживъ съ отличіемъ 5 или 6 лѣтъ въ Африкѣ. Для новаго военнаго министра самый затруднительный пунктъ—его положеніе относительно маршала Бюжо. Герцогъ Монтебелло—человѣкъ съ дипломатическимъ талантомъ и познаніями; но о томъ, какія свѣдѣнія имѣетъ онъ по вѣренной ему теперь части (морскому министерству), ничего неизвѣстно публикѣ. Новый министръ публичныхъ работъ, Г. Жеръ, слыветъ однимъ изъ лучшихъ префектовъ во Франціи; но въ парламентской сферѣ имя его никогда не произносилось, да и перское достоинство получилъ онъ недавно. Всѣ эти лица не произведутъ никакой перемѣны въ направлевіи кабинета. Такъ называемые прогрессивные члены консервативной партіи, судя по тону ихъ органа (газеты *la Presse*) едва ли будутъ довольны такимъ ходомъ дѣлъ. И потому то слухи о перемѣнахъ въ министерствѣ не прекращаются.— Въ журналѣ *Patrie* утверждаютъ, что даже въ Тюльерійскомъ дворцѣ не увѣрены въ дальнѣйшемъ существованіи нынѣшняго министерства Гизо, и что готовится новое министерство, подъ начальствомъ графа Моле. Сіе послѣднее будутъ составлять: Гг. Моле, Ремюза, Мальвилъ, Дюфоръ, Биллоу, Миоре де Боръ и др.

— Коммисія суда перовъ слушала вчера товарища статсъ-секретаря министерства публичныхъ работъ, Г. Леграна и Г. Палапра.

— Въ *Echo du Nord* сообщаютъ, что 12-го числа вечеромъ произошли важныя беспорядки въ Лиллѣ, гдѣ почти всѣ пекарни были разграблены.—Национальная гвардія была призвана къ оружію.—Во многихъ мѣстахъ случились столкновенія; два полицейскіе служителя были опасно ранены, многие солдаты національной гвардіи изувѣчены.—Более тридцати человѣкъ были арестованы. 13-го поутру толпы народа снова собрались на площади.—Префектъ издалъ прокламацію. На другой день общественное спокойствіе было восстановлено въ Лиллѣ, но на сихъ дняхъ нѣсколько человѣкъ было арестовано въ Парижѣ, и произведены домовые обыски, которые, по словамъ *Gazette des Tribunaux*, повели къ важнымъ открытіямъ.

— Хотя входы хороши, но цѣны на хлѣбъ возвышаются. Въ Парижѣ хлѣбъ снова вздорожалъ двумя сантимами; двухъ фунтовый хлѣбъ продается по 60 сантимовъ.

— Редакціею *Journal des Débats* получено изъ Одессы, отъ 23 Апрѣля, извѣстіе, что въ гаваняхъ Чернаго моря находится теперь около 100 кораблей, нагруженныхъ зерновымъ хлѣбомъ. Большая часть сего хлѣба назначена во Францію, и преимущественно въ Марсель. Непроданные еще грузы имѣютъ быть отправлены частію къ сѣвернымъ гаванямъ и въ Англію.

17 Мая.

Король со всею своею фамиліею выѣхалъ вчера на лѣто въ Нелли.

— Сегодня, палата депутатовъ утвердила 234 голосами противъ 4 проектъ постановленія о назначенія 500,000 фр. на вспомошествованіе низшимъ чиновникамъ таможеннаго вѣдомства.

накстаѣ староžitныхъ Грековъ podczas бурзы, chcąc rzucić morzu błagalną ofiarę, wybrał na to pierwszego lepszego, który mu podpadł pod rękę.

— Zapewniają, że P. Lacave Laplagne w żaden sposób nie chciał zgodzić się na złożenie swojej godności w razie tylko częściowej zmiany gabinetu, i że wszystkie usiłowania PP. Guizot i Duchatel, aby go nakłonić do tego kroku, okazały się daremnymi. Że zaś dalszy pobyt jego w gabinecie, przy nieprzyjaznem ku niemu usposobieniu umysłów większej części Izby, zdawał się być rzeczą niepodobną, musiano się tedy nakoniec udać do nieprzyjemnego środka, usunięcia go od urzędu wbrew jego własnemu życzeniu.— Trzej nowo-wybrani członkowie gabinetu są Parami Francyi, tak, iż odtąd, wespół z Prezesem, Marszałkiem Soult, zasiadać w nim będzie czterech Parów, jednym więcej jak uprzednio. Z pomiędzy nowych Ministrów, sam tylko Xiążę Montebello (syn Marszałka Lannes), był już raz w gabinecie, a i to nader krótko, od 1 kwietnia do 12 maja 1839 roku, gdy stał na czele tymczasowego gabinetu, utworzonego po obaleniu ministerstwa P. Molé. Jenerał-Porucznik Trezel otrzymał ten stopień w Listopadzie roku 1837, przesłużwszy z odznaczeniem się około 5 lub 6 lat w Afryce. Dla nowego Ministra wojny najtrudniejszym punktem jest jego położenie względem Marszałka Bugeaud.—Xiążę Montebello—człowiek z talentem dyplomatycznym i wiadomościami, ale jaką posiada znajomość interesów powierzonego sobie wydziału i ministerstwa marynarki, o tém nie zgoda nie wie nasza publiczność.— Nowy Minister robót publicznych, P. Jayr, w słaWił się jako najlepszy z Prefektów Francyi; ale w parlamentarnej sferze imię jego nigdy się słyszeć nie dało, a nawet i godność Para dopiero niedawno otrzymał.— Wszystkie te więc osoby nie nadadzą zgoda nowego kierunku gabinetowi, a zatem godzi się wątpić, czy tak zwani progressyjni członkowie stronnictwa zachowawczego, sądząc ze sposobu tłumaczenia się ich organu (dziennika *la Presse*), będą zgodzili o nowych zmianach ministerjalnych ciągle trwając. Dziennik *Patrie* donosi, że nawet w Tuileryach nie wierzą w dłuższe istnienie gabinetu Guizota, i że nowy gabinet, pod prezydencją Hr. Molé, jest w pogotowiu. Do tego Ministerstwa wejść mają: PP. Molé, Remusat, Malleville, Dufaure, Billault, Muret de Bort i t. d.

— Kommissya Sądu Parów słuchała wczoraj Podsekretarza Stanu Ministerstwa robót publicznych, P. Legrand i P. Pallaprat.

— W *Echo du Nord* czytamy, że 12-go maja wieczoremъ zaszły ważne zaburzenia w Lille, gdzie prawie wszystkie sklepy piekarzy zostały zrabowane. Gwardya narodowa powołana została do broni. Na wielu miejscachъ zaszły potyczki: dwaj policyjni urzędnicy odnieśli ciężkie rany; wielu żołnierzy gwardyi narodowej było także rannych. Więcej niż 30 osób uwieziono. Dnia 13 maja z rana, tłumy ludu zebrały się znowu na placu. Prefekt wydał odezwę. Nazajutrz, publiczna spokojność przywróconą została w Lille; ale w tych dniach, kilka osób aresztowano w Paryżu i przetrząsniono kilka domów; w skutek czego, podług słów *Gazette des Tribunaux*, udało się policyi uczynić ważne odkrycia.

— Lubo zasiewy okazują się piękne, jednakże ceny zboża idą w górę. W Paryżu znowu chlebъ zdrożał o dwa centymy: zatem bochenek kosztuje 60 centymów.

— *Journ l des Débats* otrzymał z Odessy pod dniem 23 kwietnia wiadomość, że w portach morza Czarnego stoi teraz około 700 okrętów, które naładowane są zbożem. Większa jego część przeznaczona jest do Francyi, mianowicie do Marsylii. Niesprzedane jeszcze ładunki udać się mają częścią do Liworno i Genui, częścią do portów północnych i do Anglii.

Dnia 17 maja.

Król, z całą swoją rodziną wyjechał onegdaj na letnie mieszkanie do Neuilly.

— Na dzisiejszemъ posiedzeniu Izby Deputowanych, projekt do prawa o udzieleniu kredytu w summie 500,000 fr. na wsparcia dla niższych urzędników celnych, przyjęty został 234 głosami przeciwko 4.

— Палата перовъ, послѣ многихъ менѣ важныхъ дѣлъ приступила, къ разсмотрѣнію проекта постановленія относительно Сенъ-Денискаго Королевскаго капитула. Коммисія палаты перовъ объявила себя въ пользу принятія онаго.

— Книжная Лигницкая пріѣхала въ здѣшнюю столицу.

— Королева Христина, вмѣстѣ съ герцогомъ Рианзаресомъ, прибыла 12 числа въ Лионъ, на пути въ Неаполь; потомъ, 14 числа, на пароходѣ „Кипръ“ отправилась въ Тулонъ. Во Вторникъ, 11 с. м., прибылъ въ Марсель инфантъ Донъ Генрихъ съ супругою своею, дочерью графа Кастанелла, съ которою онъ сочетался бракомъ въ Римѣ. Инфантъ путешествуетъ подъ именемъ герцога Севильскаго.

— Разнесся слухъ, будто нидерландское правительство предполагаетъ отправить эскадру въ Океанію. Невѣстность еще поводъ сего важнаго, при нынѣшнихъ обстоятельствахъ, предпріятія.

— Въ Таллагасѣ, во Флоридѣ, скончался 15 минувшаго Апрѣля, Лудвикъ Наполеонъ Ахиллесъ Мюрать, сынъ Иоахима Мюрата и Каролины, урожденной Бонапарте, гражданина Соединенныхъ Штатовъ, на 46 году жизни.

18 Мая.

Въ палатѣ перовъ происходили вчера дальнѣйшія пренія по проекту закона, относительно образованія Сенъ-Денискаго капитула. Проектъ сей подвергается самымъ противорѣчащимъ возраженіямъ. Съ одной стороны считаютъ его средствомъ къ возвышенію королевской власти до безусловнаго самодержавія; съ другой же стороны усматриваютъ въ немъ чрезмѣрное расширение папской власти съ желаніемъ ослабить епископскую. Коммисія въ своемъ докладѣ старалась выказать неосновательность сихъ предположеній.

— Въ палатѣ депутатовъ продолжаются пренія на счетъ заключенія счетовъ 1844 г., и бывший министръ финансовъ Г. Лакавъ-Ланланъ вынужденъ былъ объявляться по обвиненію въ безпорядкахъ по части финансовъ и отчетности, въ чемъ и оправдался.

— Говорятъ, что принцъ Жуэвильскій будетъ отозванъ въ Парижъ, и что на мѣсто его будетъ назначенъ Г. Мако, бывший морской министръ, коему хотятъ предоставить случай получить чинъ адмирала, на который открылась вакансія, по случаю смерти г-на Дюперре. Эскадра Средиземнаго моря, подъ предводительствомъ Г. Мако, осталась бы на время близъ Тулона, съ тою цѣлію, чтобы быть въ готовности отплыть къ берегамъ Греціи или Португаліи, какъ потребуютъ того обстоятельства.

— Французскій посланникъ въ Тегеранѣ склонилъ Персидскаго шаха отправить посланника въ Парижъ; выборъ палъ на Мирзу-Мехмедъ-Али хана, хорошо знающаго французскій языкъ. Здѣсь ожидаютъ прибытія этого посланника.

— Г. Молинъ де Сенъ-Ювъ, бывший военный министръ, назначенъ въ адъютанты къ Королю.

— Герцогъ Валенсія, ген. Нарваезъ, вновь назначенный посланникомъ въ Парижъ, прибылъ вчера въ сію столицу.

20 Мая.

Телеграфическая депеша. По извѣстіямъ изъ Генуи, 15 Мая, умеръ тамъ О'Коннелъ.

— Министръ иностранныхъ дѣлъ получилъ депешу отъ нашего повѣреннаго въ дѣлахъ, въ Лондонѣ, графа Жарнака; эти депешы заключаютъ, будто бы, копію ноты лорда Пальмерстона на счетъ инструкцій, данныхъ адмиралу Нэпиру. Въ инструкціяхъ сихъ предписываютъ ему начать военныя дѣйствія, съ цѣлію положить конецъ настоящему положенію дѣлъ въ Португаліи, весьма вредному для англійской торговли. Это обстоятельство показалось весьма важнымъ г-ну Гизо, который собралъ министерскій совѣтъ, для соображенія онаго.

— Въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ получены депешы отъ Г. Адольфа Барро, французскаго генеральнаго консула въ Египтѣ. Онъ относится, — какъ говорятъ, — къ проекту трактата между Франціею и Египтомъ.

— Намъ удостовѣряютъ, — пишутъ въ *Siecle*, — что уже три мѣсяца какъ министерство иностранныхъ дѣлъ не получаетъ отвѣта отъ лорда Пальмерстона, относительно текущихъ дѣлъ между обоими правительствами.

— ВЪ Избѣ Паровъ, по wielu мнѣй важныхъ предметахъ, приступлено, зъ порядку дневнаго, до проекту до права dotyczącego капитулы Królewskiej w St. Denis. Kommissya Izby Parow oświadczyła się za jego przyjęciem.

— Xiężna Liegnitz przybyła do tutejszej stolicy.

— Królowa Krystyna przybyła z Xięciem Rianzares, d. 12 do Lyonu, w przejeździe do Neapolu, a następnie w d. 14, na parostatku *Cypr*, odplynęła do Tulonu. We Wtorek, d. 11-go b. m., przybył do Marsylii, z Civita-Vecchia, Infant Don Enrique, z małżonką swoją, córką Hrabiego Castella, którą zaślubił w Rzymie. Infant podróżuje pod tytułem Xięcia Sewilli.

— Rozeszła się wieść, że rząd hollenderski ma wysłać eskadrę d. Oceanii. Nie wiadomy jest jeszcze powód tego ważnego przy terażniejszych okolicznościach przedsięwzięcia.

— W Tallahassee, we Florydzie, umarł d. 15-go kwietnia, syn Joachima Murata i Karoliny Bonaparte, Ludwik Napoleon Achilles Murat, jako obywatel Stanów Zjednoczonych, mając wieku lat 46.

Dnia 18 maja.

W Izbie Parow toczyły się wczoraj dalsze rozprawy nad projektem do prawa względem urzędzenia kapituły w St. Denis. Ten projekt wystawiony jest na najsprzeczniejsze pociski. Z jednej strony uważają go za usiłowanie wzniesienia władzy Królewskiej do absolutnej monarchii; z drugiej zaś upatrują w nim zbytne rozszerzenie władzy papieżkiej kosztem władzy Biskupów. Kommissya w swém sprawozdaniu usiłowała okazać bezzasadność tych twierdzeń.

— Izba Deputowanych zajmuje się ciągle rozprawami nad zamknięciem rachunków z roku 1844, a były Minister skarbu, P. Lacave-Laplagne, zmuszony był z tego powodu bronić się przeciw zarzutom o nieporządek w finansach i rachunkowości, z których się też usprawiedliwił.

— Głoszą, że Xiążę Joinville zostanie odwołany do Paryża i zastąpiony przez P. Mackau, byłego Ministra marynarki, któremu chcą podać sposobność do zasłużenia na stopień Admirala, wakujący po śmierci P. Duperré. Eskadra morza Śródziemnego, dowodzona przez P. Mackau, pozostałaby tymczasowo w okolicach Tulonu, aby być w gotowości udania się ku brzegom Grecji lub Portugalii, według tego, jak wskażą okoliczności.

— Posel francuzki w Teheranie naklonił Szacha Perskiego do uwierzytelnienia Posla w Paryżu; wybór zaś miał paść na Mirzę Mehmed Ali-Chana, obeznanego dobrze z językiem francuzkim, który jest tu wkrótce spodziewany.

— P. Moline de St. Yon, były Minister wojny, został mianowany Adjutantem Królewskim.

— Jeneral Narwaez, Xiążę Walencyi, nowy Posel hiszpański, przybył wczoraj wieczorem do Paryża.

Dnia 20 maja.

Depesza telegraficzna. Według wiadomości nadeszłej z Genui, umarł tam O'Connell, w dniu 15-m maja.

— Minister spraw zagranicznych otrzymał depesze od Hrabiego Jarnac, naszego sprawującego interessa w Londynie, które zawierają kopię noty Lorda Palmerstona we względzie instrukcyi udzielonych Admirałowi Napier. Instrukcyje te zalecają mu rozpoczęcie kroków nieprzyjacielskich, dla położenia końca terażniejszemu stanowi rzeczy w Portugalii, który jest bardzo szkodliwym dla handlu angielskiego. Ta okoliczność zdawała się bardzo ważną P. Guizot, który ją poddał pod narady gabinetu.

— Otrzymano w ministerstwie spraw zagranicznych depesze od P. Adolfa Barrot, Jeneralnego Konsula francuzkiego w Egipcie, ściągające się — jak mówią — do projektu traktatu między Francją i Egipcem.

— Zapewniają nas, mówi *Siecle*, że od trzech miesięcy Ministerstwo nie otrzymało ani jednej odpowiedzi od Lorda Palmerstona w interessach bieżących między obudwoma rządami.

Вчера, былъ у Королевы большой выходъ въ Букингамскомъ дворцѣ. При этомъ случаѣ, за отсутствіемъ французскаго посланника, повѣренный въ дѣлахъ этой націи, при здѣшнемъ дворѣ, поднесъ Королевы вѣрительныя свои грамоты.

— Адмиралъ сэръ Чарльсъ Нэпиръ, извѣстный по своей Сирійской экспедиціи, назначенъ вторымъ начальникомъ флота на Средиземномъ морѣ, на время пребыванія адмирала Паркера въ Лиссабонѣ. Онъ отправляется изъ Лондона чрезъ нѣсколько дней, и подыметъ свой флагъ на 120-пушечномъ кораблѣ *St. Vincent*.

— Въ жур. *Times* напечатаны новости изъ Оporto, по коимъ юнта, хотя и благопріятствуетъ предложеннымъ договорамъ, однако присовокупляетъ то условіе, чтобы лиссабонскій гарнизонъ составленъ былъ изъ полковъ, сражавшихся за страну.

— Изъ Нью-Йорка получены извѣстія, простирающіяся по 21 Апрѣля. Мексиканское правительство отвергло предложенныя Соединенными Штатами мирныя условія, кои, кажется, довольно были выгодны. Соединенные Штаты требовали уступки земель по 26° широты, и въ замѣнъ предлагали заплатить 15 милліоновъ долларовъ, не требовать вознагражденія за военныя расходы и заключить съ Мексикою наступательно-оборонительный союзъ. Съ театра войны увѣдомляютъ, что генераль Тейлоръ, совершенно разбивъ генераловъ Урреа и Каналеса, подъ Тулею, взялъ обоихъ въ плѣнъ.

— По извѣстіяхъ изъ Отаити, Французы овладѣли укрѣпленнымъ лагеремъ въ горахъ, послѣ чего весь островъ покорился Французамъ. Французскій гарнизонъ состоитъ изъ 2,000 чел. Въ то же время открылась ссора съ Англичанами. Пьяные матросы фрегата *Grampus* вышли на берегъ и надѣлали много безпорядковъ; французская полиція ихъ задержала. По ошибкѣ остановили также капитана фрегата, но его тотчасъ освободили.

— Самый старшій и послѣдній сынъ знаменитаго шотландскаго писателя и поэта, Вальтеръ-Скотта, сэръ Вальтеръ-Скоттъ Абботсфордъ, скончался недавно, на 46 году своей жизни, на мѣсѣ Доброй Надежды, на возвратномъ пути изъ Мадраса, гдѣ служилъ полковникомъ въ 15 гусарскомъ полку. Баронство Абботсфордъ преехало на немъ; семейное же наслѣдство переходитъ на Вальтеръ-Скотта-Локарта, одного изъ сыновей издателя журнала *Quarterly-Review* и единственнаго внука автора *Васерлея* и *Айсенго*.

15 Мая.

Во вчерашнемъ засѣданіи палаты лордовъ, неудача, испытанная министерствомъ за нѣсколько предъ симъ дней, по ирландскому биллю о бѣдныхъ, которая воспрепятствовала всѣмъ ирландскимъ мѣрамъ и угрожала существованію кабинета, снова была исправлена. Вслѣдствіе предварительнаго, какъ кажется, согласія съ вигистскими членами палаты, лордъ Ландоунъ предложилъ проектъ, чтобы принятая добавочная статья лорда Монтигля къ ирландскому биллю о бѣдныхъ, по силѣ коей билль сей былъ только временно обязательнымъ, была уничтожена и биллю доставлена постоянная сила. Ораторъ обратилъ вниманіе на то, что въ столь непродолжительное время билль не могъ быть испытанъ; его поддерживали лорды Кемпбелъ и Кланрикардъ, а лорды Монтиглъ, Брумъ, Раденъ, Фиццубьямъ и другіе Ирландскіе лорды, возобновляли прежнія свои убѣжденія. Наконецъ палата утвердила министерскій проектъ, отвергнувъ безъ баллотировки нѣсколько другихъ добавочныхъ статей.

За симъ Г. Горсманъ предложилъ вопросъ относительно недостаточности одного союза Англии съ апостолическою столицею, и полагалъ, что слѣдуетъ возстановить постоянное сношеніе съ Римомъ. Лордъ Россель былъ согласенъ съ этимъ предположеніемъ и объявилъ, что возстановленіе постоянныхъ дипломатическихъ сношеній считаетъ дѣломъ вождѣльнымъ; но такъ какъ это—вопросъ политическаго свойства, а по силѣ существующаго закона, министры не могутъ совѣтовать коронѣ назначенія въ Римъ посланника, то слѣдуетъ сперва предложить по сему предмету билль для отмѣны сего закона, для котораго неостанетъ времени при нынѣшнемъ собраніи. Однако министръ желаетъ, чтобы на предстоящемъ собраніи обращено было на это должное вниманіе, такъ какъ сношенія съ Римомъ считаетъ необходимыми. Дальнѣйшія пренія были отсрочены.

Вечеромъ, были у Крѣпостной великіе покои, въ палацѣ Buckingham; при тѣхъ способностяхъ, справляющаго интереса французскіе, podczas неobecности Посла при тѣхъ дворахъ, мѣлъ засѣчь злѣжѣ Monarchini свое вѣрительное listy.

— Sir Karol Napier, znany z wyprawy Syryjskiej Admirał, mianowany został drugim dowódcą floty na morzu Śródziemnym, przez czas pobytu Admirała Parker w Lizbonie. Dowódca pomieniony opuszcza Londyn za dni kilka i wywiesi swą flagę na okręcie liniowym *St. Vincent*, liczącym 120 dział.

— Dz. *Times* zawiera nowiny z Oporto, według których Junta, lubo przychylna zaproponowanym układom, podaje wszakże nowy warunek, aby załoga Lizbony złożona była z półków, które walczyły za sprawę powstańców.

— Z New-Yorku odebrano wiadomości, dochodzące do 21-go kwietnia. Rząd Meksykański odrzucił ofiarowane sobie przez Stany-Zjednoczone warunki pokoju, które, jak się zdaje, dosyć były korzystne. Stany bowiem żądały odstąpienia krajów do 26 stopnia szerokości, a za to ofiarowały zapłacić 15 mil. dolarów, zrzec się kosztów wojennych i zawrzeć z Meksykiem przymierze zaczepne i odporne. Z pola bitwy donoszą, że Jenerał Taylor poraził na głowę pod Tulą Jenerałów: Urrea i Canales, i w niewolę ich pojmał.

— Według wiadomości z Otahiti, Francuzi mieli oparować obwarowany obóz w górach, poczem cała wyspa poddała się ich orężowi. Załoga francuzka ma się składać z dwóch tysięcy ludzi. W tym także czasie zaszły nowe spory z Anglikami; pijani majtkowe fregaty *Grampus* wyszli na ląd i wiele nieprzyzwoitości popełnili, a nawet z powodu stawienia oporu policyi francuzkiej zostali uwięzieni; przez pomyłkę uwięziono także kapitana fregaty, lecz ten natychmiast na wolność wypuszczony został.

— Najstarszy i ostatni syn sławnego pisarza i poety szkockiego Walter Scotta, Sir Walter Scott Abbotsford, umarł niedawno w 46 roku życia, na przyładku Dobrej Nadziei, w powrocie z Madras, gdzie służył jako podpułkownik w 15 pułku huzarów. Baronía Abbotsford wygasa na nim; dziedzictwo zaś familijne przechodzi na Walter Scott Lockharta, jedynego syna wydawcy dziennika *Quarterly-Review* i jedynego wnuka autora *Waverleja* i *Ivanhoe*.

Dnia 15 maja.

Na wczorajszymъ posiedzeniu Izby Wyższej, klęska, jaką ministerstwo przedъ kilku dniami z powodu билу ирландскаго о ubogichъ понiosło, a która skrzyżowała wszystkie ирландскіе środki i zagrażała bytowi gabinetu, naprawioną znowu została. Jakъ się zdaje, w skutku poprzedniego porozumienia się z członkami wigowskimi Izby, Lord Lansdowne podał wniosekъ, aby właśnie przyjęty dodatekъ Lorda Monteaгле do ирландскаго билу о ubogichъ, według którego, билъ ten tylko tymczasowo miałъ obowiązywać, zostałъ wyrzucony i билowi nadana была стага trwałość. Мѡвца опіраў сѣ міановіце на тѣмъ, że w takъ krótkimъ przeciagu czasu użyteczność билу nie mogłaby być doświadczonymъ, i popieranъ byłъ przez Lordów Campbell i Clanricarde, podczas gdy Lordowie Monteaagle, Brougham, Roden, Fitzwilliam i inni Lordowie Ирландзcy, powtarzали swe dawne argumenta. Izba przyjęła nakoniecъ wniosekъ ministerjalny, odrzućciwszy bezъ głosowania kilka innychъ dodatków.

Następnie P. Horsman wniósłъ kwestyą względemъ niedostatecznego związku Anglii ze Stolicą Apostolską, i sądziłъ, że należało przywrócić regularne związki z Rzymem. Lord Russell zgodziłъ się z мѡвцą w tѣj mierze i oświadczyłъ, że przywrócenie formalnychъ dyplomatycznychъ stosunkówъ za požądane uważa; ale że to jestъ kwestya prawnej i politycznej natury, a podługъ istniejącego prawa, Ministrowie nie mogą doradzaćъ koronie wysłania Posła do Rzymu. Potrzeba więcъ naprzódъ przełożyć w tymъ względzie osobny билъ w celu zmienienia tego prawa, na co czasъ jużъ jestъ za krótki na teraźniejszymъ zgromadzeniu. Jednakъ na przyszłośćъ Minister obiecałъ zwrócić uwagę на tenъ przedmiotъ, związki albowiemъ z Rzymemъ, uważa за požądane. Далше rozprawy zostały odroczone.

— Въ засѣданіи нижняго парламента, происходившемъ третьяго дня, Г. Говардъ Дугласъ извѣстилъ парламентъ, что коммисія, назначенная для изслѣдованія изобрѣтенія невидимой бомбы капитана Варнера, по произведеніи многочисленныхъ опытовъ убѣдилась въ томъ, что мнимое изобрѣтеніе не представляетъ ничего новаго и можетъ относиться къ числу тѣхъ продѣлокъ, которыми прельщаютъ легковѣріе публики.

— Въ зданіи министерства иностранныхъ дѣлъ было засѣданіе кабинета, продолжавшееся нѣсколько часовъ.

— Въ Понедѣльникъ прибылъ въ Глазговъ американскій корабль съ жизненными припасами, оцененными въ 150,000 фр.; эти припасы отправлены жителями города Бостона, для вспоможенія бѣднымъ въ Шотландіи и на шотландскихъ островахъ.

— Англичане и Шотландцы — изъ всего умѣютъ, извлекать деньги. Въ Абердинѣ ежедневно вымѣтаютъ улицы, что въ годъ стоитъ 1,400 ф. стерл., но соръ этотъ продаютъ за 2,000 ф. стерл. Подобныя же прибыльныя спекуляціи производятъ здѣсь почти во всѣхъ городахъ.

— Англійскій монетный дворъ имѣетъ восемь станковъ, которые въ продолженіи одной минуты производятъ 60 ударовъ, и въ одинъ часъ доставляютъ 3,600 штукъ монеты.

И т а л і я.

Римъ, 6 Мая.

Послѣ большихъ приготовленій, наконецъ наступилъ день тезоименитства Пія IX, который Римляне желали праздновать самымъ блистательнымъ образомъ. Высокое дворянство и многіе богатые Англичане католическаго вѣроисповѣданія, собрали на прошлой недѣль значительную сумму денегъ, на которую былъ откупленъ, для бѣдныхъ города и его окрестностей, лучший бѣлый хлѣбъ и розданъ имъ, по предъявленіи ими свидѣтельствъ приходскихъ священниковъ на счетъ ихъ хорошаго поведенія. Искренняя привязанность къ Пию IX всѣхъ сословій и возбужденная ею щедрость богачей, распространили всеобщую радость въ жителяхъ. Его Святѣйшество отправился, по утру, въ базилику *Santa Maria Maggiore*, гдѣ по совершеніи божественной литургіи, лично приобщилъ св. таинъ болѣе 200 лицъ, а въ томъ числѣ и герцога Людовика Савонескую. За симъ отправился къ гробницѣ Пія V, гдѣ долго молился, и наконецъ съ крыльца того же храма благословилъ народъ, несмѣтныя толпы коего стояли на площади, не смотря на проливный дождь. Въ обширной церкви *Santa Maria dei Angeli* (передѣланной изъ библиотеки Диоклитіана,) друзьями и почитателями Папы, устроенъ былъ большой музыкальный праздникъ. На возвышеніи, нарочно устроенномъ для этого случая, нѣсколько сотъ пѣвцовъ и музыкантовъ пѣли гимны, сочиненные лучшими поэтами и композиторами, а славнѣйшій духовный ораторъ Италіи Лорини, прибывшій на этотъ день изъ Палермо, произнесъ торжественную рѣчь въ присутствіи 30,000 слушателей. Вечеромъ весь городъ былъ великолѣпно иллюминированъ; однако по личному желанію Папы, приготовленная процессія съ факелами не имѣла мѣста. Новый торжества готовится къ 13-му Мая, дню рожденія Его Святѣйшества.

— Инфантъ Донъ Генрикъ, принцъ Севильскій, обвѣнчался вчера съ Донною Еленою ди Кастелла и Скелли Фернадесъ де Кордова. Бракосочетавшихся благословилъ Константинопольскій патріархъ, вице-регентъ, монсеньоръ Канали, заступившій мѣсто Папы. На этотъ бракъ послѣдовало прежде разрѣшеніе изъ Мадрита.

— Носятся слухи, что Папа приказалъ обнародовать бюджетъ, называемый здѣсь *il Proventino*, и что духовенство ссудило правительству нѣсколько милліоновъ скуди, съ малыми процентами.

— Подать на соль, столь отяготительная для бѣднаго класса народа, имѣетъ быть значительно уменьшена.

— Съ Кардиналомъ Микара, деканомъ священной коллегии, который недавно выздоровѣлъ, вчера случился апоплексическій ударъ. Говорятъ, что онъ уже умеръ.

Д а н і я.

Копенгагенъ, 7 Мая.

Адмиралтейство отправило въ Россійскіе порты четыре корабля, для привоза оттуда хлѣба.

— На онеджайшемъ посѣденіи Избы Нижней, P. Howard Douglas завѣдомилъ Избу, że Komissya wyznaczona do rozpoznania wynalazku niewidzialnej bomby Kapitana Warner, po licznych doświadczeniach powzięła przekonanie, że mniemany wynalazek nie przedstawia żadnego rodzaju ważności i jest jednym z największych mamideł, jakimi kiedykolwiek łudzono łatwowierność publiczną.

— Cabinet odbywał dziś kilkogodzinne narady w pałacu Ministerstwa spraw zagranicznych.

— Okręt amerykański przybył w Poniedziałek do Glasgow z ładunkiem żywności wartującym 150,000 fr., wysłanym przez obywateli miasta Boston na wsparcie ubogich mieszkańców Gór i Wysp Szkockich.

— Anglicy i Szkoci są to ludzie praktyczni, którzy ze wszystkiego umieją pieniądze robić. W Aberdeen zamiatają co dzień ulice, co kosztuje rocznie 1,400 f. szt.; ale śmieci te sprzedają za 2,000 f. szt. Podobne korzystne interesy robią tu prawie wszystkie miasta.

— Mennica angielska ma ośm prass, które w jednej minucie 60 czynią uderzeń i w jednej godzinie 3,600 sztuk monety dostarczają.

В з о с т ь.

Римъ, 6 мая.

Свѣтныя были приготовленія, среди которыхъ зашвѣталъ намъ вчерашній день именин Піуса IX, который Римляне jako pierwszy, nadzwyczajnemі uczcienіи czecieli uroczystościami. Wyższa szlachta i wielu zamożnych Anglików katolickiego wyznania, zebraли w przeszłym tygodniu znaczne summy, za które zakupiono potrzebną masę najbilszego chleba i rozdano go pomiędzy tych wszystkich ubogich wiecznego grodu i jego okolic, którzy okazali świadectwo dobrego sprawowania się, wydane przez miejscowego Plebana. Szczerze przywiązanie do Піуса IX we wszystkich oświeconych kręgach towarzystwa, oraz wywołana przez nie szczodroblіwość możnych, wzbudziły w wyższych i niższych klassach najradośniejsze uczucie. Ojciec św. udał się rano do Bazyliki *Santa Maria Maggiore*, gdzie po odprawieniu Mszy św. jako w dniu swoich imienin, dawał sam Komunię św. przeszło 200 osobom, a między temi Xiężnie Ludwice Saskiej. Następnie udał się na modlitwę do grobu Піуса V., i nakoniec z krążanku teje świątyni udzielił błogosławieństwo ludowi, którego niezmiernie tłumy, pomimo ulewnego deszczu, stały zgromadzone na placu. W obszernym kościele *Santa Maria dei Angeli*, (przerobionym z biblioteki łazien Dyoklecjana), przyjaciele i wielbicielе Папіежа, urządzili wielką muzyczną uroczystość. Kilkuset śpiewaków i muzyków, zgromadzili się na zbudowanym umyślnie w tym celu balkonie i wykonali ułożone przez pierwszych poetów i kompozytorów tutejszych hymny, a najslawniejszy z włoskich mówców kościelnych, Lorini, przybył tu na ten dzień z Palermo, miał w obec 30,000 ludzi stosowną mowę. Całe miasto było wieczoremъ wspaniale oświecone; jednakże na wyrażne życzenie Папіежа, przygotowana processya z pochodniami nie miała miejsca. Na dzień 13 maja, jako rocznicę urodzin Папіежа, przygotowują tu nową uroczystość.

— Infant Don Henryk, Xiążę Sewilli, wczoraj zaślubił Donę Helenę di Castella y Skelli Fernandez de Cordova. Ślubowi błogosławił Wicegerens, Patriarcha Konstantynopolitański, Monsign. Canali, w zastępstwie Ojca św. Na związek ten małżeński otrzymano wprzódzy zezwolenie z Madrytu.

— Krązą pogłoski, że Ojciec św. kazał ogłosić budżet, zwany tu *il Proventino*, i że duchowni pożyczili rządowi na mały procent kilka milionów skudów.

— Podatek od soli, tak uciążliwy dla biednej klasy ludu, ma być znacznie zmniejszony.

— Kardynał Micara, dziekan świętego kollegium, który niedawno wrócił do zdrowia, dostał wczoraj napadu apopleksji. Mówią nawet, że już zakończył życie.

Д а н і я.

Копенгага, 7 мая.

Адмиралтейство выслало четыре окреты до Россіи, в celu przewiezienia ztamtąd znacznych zapasów zbożowych.

— Командиръ Датской корветты *Galathea*, прислалъ донесеніе, подписанное имъ въ Валларайской гавани 28-го Января. Онъ сообщаетъ въ немъ, что 7-го Ноября бросилъ якорь близъ восточнаго берега острова *Havait*, какъ для запаса воды, такъ и для произведенія экспедиціи къ вулкану Киланъ-Эа, лежащему въ 9 миляхъ отъ мѣста высадки. Общество, состоящее изъ естествоиспытателей и нѣсколькихъ офицеровъ, пребыло 24 часа надъ кратеромъ, края коего возвышаются на 4,000 футовъ надъ уровнемъ моря; кратеръ сей имѣетъ около датской полумили въ поперечникъ, находится въ безпрерывномъ движеніи и извергаетъ лаву на берегъ.

Т у р ц и я.

Константинополь, 5 Мая.

Вчера, по возвращеніи французскаго парохода изъ Греціи, Великій Визирь тотчасъ собралъ совѣтъ, на коемъ, по причинѣ того, что всѣ мѣры къ улаженію миролюбивымъ образомъ недоразумѣній съ Греціею, остались безъ успѣха, и что Греція не хочетъ даже принять совѣтовъ, предложенныхъ ей дружественнымъ германскимъ государствомъ, — единодушно опредѣлено привести въ исполненіе предположенные принудительныя мѣры относительно Греціи.

— Утверждаютъ, что Порты отмѣнила свой *exequatur* всѣмъ Греческимъ консуламъ въ Турціи, отъ чего возникаютъ большія препятствія по торговлѣ Греціи. Вооруженіе въ здѣшнемъ арсеналѣ продолжается; флотъ долженъ быть снаряженъ къ отплытію. На слѣдующей недѣлѣ будутъ спущены на воду, въ присутствіи Султана, два пароходные фрегата. Въ тотъ же день, будетъ Султанъ въ Италіанской оперѣ, и Каупдана-Паша дастъ угощеніе.

— На греческой границѣ Порты расположила корпусъ въ 40,000 чел. Въ сію минуту предполагаютъ произвести здѣсь новый наборъ, какъ говорятъ, въ 50,000 чел. Солдатамъ, выслужившимъ лѣта службы, въ нынѣшнемъ году не дадутъ отставки.

Сѣв. Америк. Соед. Штаты,
Нью-Йоркъ, 30 Апрелья.

Надежда на миръ съ Мексикою не осуществилась. Президентъ Штатовъ отправилъ въ подкрѣпленіе къ генералу Тейлору и Скотту 6,000 войска. Сантана занялъ укрѣпленный лагерь подъ Церро-Гордо, съ отрядомъ въ 15,000 чел. и 60 орудіями. Здѣсь ожидаютъ рѣшительнаго сраженія.

— Почти половина города Веракруза разрушена американскими бомбами. Потеря Американцевъ, при семъ бомбардированіи, состоитъ изъ 7 офицеровъ и 59 солдатъ, выбывшихъ изъ строя; Мексиканцы же лишились 1,000 человекъ, въ томъ числѣ убито много женщинъ и дѣтей.

— Въ Вашингтонскомъ журналѣ обнародованы слѣдующіе результаты, уже приобретенные американскимъ оружіемъ въ Мексикѣ: 1) Завладѣніе и укрѣпленіе провинцій: Таумлипаской, Леонской и Кагупальской генераломъ Тайлоромъ, послѣ четырехъ блистательныхъ побѣдъ, одержанныхъ надъ мексиканскими войсками. 2) Занятіе новой Мексики войсками генерала Карнея; овладѣніе Калифорніею. 3) Блистательный походъ генерала Вуля на пространство 706 миль чрезъ непріятельскую страну, и знаменитое его соединеніе съ генераломъ Тайлоромъ въ Буэна-Виста; и 4) взятіе штурмомъ Веракруза и Санъ-Жанъ-д'Уллоа, послѣ непродолжительной осады, при защитѣ нѣсколькихъ тысячъ Мексиканцевъ.

— Письма и журналы, полученные нынѣ изъ Монтевидео и Буэносъ-Айреса, опровергаютъ распространенные недавно слухи относительно Ла-Платы. Пораженіе Монтевидеоосцевъ незначительно и отчасти уже вознаграждено. Ривейра и его генералы Флоресъ и Модина, о коихъ сказано, будтобы были совершенно разбиты, лишились только незначительнаго числа своихъ людей. Ривейра отправился къ верховью рѣки Уругвая и овладѣлъ Рейнкою въ челѣ отряда въ 1,200 человекъ.

— Dowódzca korwety duńskiej *Galathea*, nadesłał raport, datowany z przystani Valparaiso d. 28 stycznia. Donosi w nim, że d. 7 listopada r. z. zarzucił kotwicę na wschodnim brzegu wyspy Havait, częścią dla nabrania wody, częścią dla zrobienia wycieczki do wulkanu Kilan-Ea, odległego o 9 mil od miejsca wylądowania. Towarzystwo złożone z badaczów natury i kilku oficerów przepędziło 24 godziny nad kraterem rzezonego wulkanu, którego brzeg wznosi się na 4,000 stop nad powierzchnię morza, obwodu ma 3 mili duńskiej, w ciągłym zostaje ruchu i lawę nad brzeg wyrzuca.

Т у р ц я.

Константинополь, 5 мая.

Вечоръ по поврѣтцѣ паростатку французскаго з Греціи, Великій Везиръ звалъ натыхмиасть Радѣ, на которѣй, з уваги, же wszelkie środki do załatwienia w dobry sposób nieporozumienia z Grecją zostały już wyczerpane, i że Grecja nie chce nawet skłonić się do wypełnienia rad udzielonych jęj przez przyjazne dla gabinetu Ateńskiego mocarstwo niemieckie, — uchwalono jednogodnie: wprowadzić w wykonanie projektowane środki przymusu względem Grecji.

— Zapewniają dzisiaj, że Porta cofnęła swe exequatur wszystkim Konsulom Greckim w Turcji. Wypadek ten stawi znaczne przeszkody żegludze i handlowi Greckiemu. Uzbrojenia w tutejszym arsenale trwają ciągle. Flota ma być gotową do wyjścia. W następną Niedzielę mają być spuszczone na wodę, w obec Sułtana, dwie nowe fregaty parowe. Na uczczenie tej uroczystości wykonaną będzie przed Sułtanem opera Włoska, a Kapudan Basza da wspaniałą ucztę.

— Nad granicą Grecji ustawiła Porta 40,000 wojska. W tej zaś chwili zamierzają tu przedsięwziąć nowy pobór, jak mówią, 50,000 ludzi. Wysłuzeni żołnierze nie zostali w tym roku uwolnieni.

STANY-ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNÉJ.

Nowy-York, 30 kwietnia.

Nadzieja pokoju z Meksykiem spełzła na niczym. Prezydent Stanów, posłał Jenerałom Scott i Taylor 6,000 wojska w posilk. Santana zajął obwarowany obóz pod Cerro Gordo, z wojskiem liczącem 15,000 ludzi i 60 dział. Spodziewają się stanowczej bitwy między obu wojskami.

— Prawie połowa miasta Veracruz została przez granaty amerykańskie zniszczoną. Amerykanie utracić mieli przy bombardowaniu tego miasta 15 zabitych i 59 raniomych; ze strony zaś Meksykanów poległo 1,000 ludzi, po większej części kobiet i dzieci. W mieście znaleźli Meksykanie zapasy żywności i amunicji na 5 dni.

— Dziennik Washingtonski, ogłasza następujące szczegóły o korzyściach już osiągniętych przez oręż Amerykański w Meksyku: 1) Zdobyte i osadzenie prowincji: Taumlipas, Leonu i Cahuili przez Jenerała Taylor, po czterech świetnych zwycięztwach odniesionych nad wojskiem Meksykańskiem. 2) Zajęcie Nowego Meksyku przez wojsko Jenerała Kearney; zajęcie Kalifornii. 3) Świetny pochód Jenerała Woolpa przez 700 mil przez kraj nieprzyjacielski, i chlubne jego połączenie się z Jenerałem Taylor w Buena Vista. 4) Ważne zdobycie Veracruz i St. Juan d'Ulloa po kilkudniowym oblężeniu, przy silnym oporze kilku tysięcy Meksykanów, wziętych nakoniec po większej części w niewolę.

— Listy i dzienniki otrzymane właśnie z Montevideo i Buenos Ayres, zaprzeczają rozgłoszoną niedawno wieść co do interessów w La-Plata. Klęska doznana przez Montevidean jest małej wagi i po większej części już naprawiona. Riveira i jego Jenerałowie Flores i Modina, o których donoszono jakoby zostali zniszczeni, utracili małą tylko liczbę ludzi. Riveira popłynął w górę rzeki Uruguay i zajął Reincon na czele 1,200 ludzi.